

Мурун көндөйүнүн жана параназалдык синустун залалдуу шишиктери

Г.К. Абдраев ¹, А.Р. Жумабаев ², Ч.Д. Рыспекова ³

¹Ош мамлекеттик университети,

²КР ССМ алдындагы Улуттук онкология жана гематология борбору,

³И. К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясы.

Көйгөйдүн актуалдуулугу. Мурун көндөйүнүн жана параназалдык синустун залалдуу шишиктери-бул жогорку дем алуу жолдорунун бардык шишиктеринин болжол менен 3% түзгөн жана диагностиканын жана дарылоонун татаалдыгы менен мүнөздөлгөн сейрек кездешүүчү өсүш тобу.

Изилдөөнүн максаты: оорунун презентациясынын клиникалык өзгөчөлүктөрүн аныктоо жана колдонулган диагностикалык методдордун натыйжалуулугун баалоо.

Материалдар жана изилдөө методдору. Мурун көндөйүнүн жана параназалдык синустун залалдуу шишиктеринин диагнозу тастыкталган 120 бейтаптын медициналык жазуулары изилденген. Изилдөө 35 жаштан 78 жашка чейинки бейтаптарды камтыды, алардын арасында эркектер 65%, аялдар 35%. Клиникалык маалыматтарды талдоо: бейтаптардын даттануулары, симптомдордун узактыгы, ошондой эле кесиптик коркунучтар жана тамеки чегүү сыяктуу тобокелдик факторлорунун болушу бааланган.

Жыйынтыктар. Төмөнкү негизги клиникалык өзгөчөлүктөр жана колдонулган диагностикалык методдордун эффективдүүлүгү баса белгиленет: клиникалык симптомдор төмөнкүлөрдү көрсөтөт: пациенттердин эң көп даттануулары мурундун бүтүшү (85%), мурундан кан кетүү (60%) жана жыт сезүү сезиминин төмөндөшү (55%) болгон. Бейтаптардын 40% бетинде оору сезими байкалган. Бейтаптардын 25% көздүн уячасына жана үстүңкү жаак сыяктуу чектеш структураларга шишик басып кирүү белгилерин көрсөткөн. Дарыгерге көрүнгөнгө чейин симптомдордун орточо узактыгы 6 айды түзгөн. Сүрөттөө методдорунун эффективдүүлүгү: КТ - сөөк структураларынын абалы жана инвазиянын деңгээли жөнүндө толук маалымат берүү менен 95% учурларда шишиктерди аныктады. МРТ - жумшак ткандардын компоненттерин элесте түүдө, айрыкча, көздүн уячасына жана мээ структураларына шишиктин жайылышын баалоодо жогорку тактыкты камсыз кылды. Гистологиялык изилдөө: шишиктин зыяндуу мүнөзүн тастыктоо 100% учурларда жетишилген. Шишиктердин эң кеңири таралган түрлөрү жалпак клеткалуу карцинома (60%), аденокарцинома (25%) жана нейроэндокриндик шишиктер (15%) болгон. Бейтаптардын 50% кесиптик зыяндуулугу (жыгач чаңынын, химиялык заттардын таасири) аныкталган. Бейтаптардын 30% тамеки чегүү тарыхы байкалган.

Корутунду. Изилдөөнүн жыйынтыгы зыяндуу шишиктердин эрте диагнозу алардын симптомдору мурундун залалдуу ооруларына окшош болгондуктан кыйын экенин тастыктады. Эң маалыматтуу ыкмалар сөөк структураларын элестетүүгө мүмкүндүк берген КТ жана шишиктин жумшак ткандардын компоненттерин деталдаштырган МРТ бойдон калууда. Гистологиялык экспертиза так диагноз коюу үчүн алтын стандарт бойдон калууда.

Сведения об авторах:

Абдраев Гулжигит Кубанычбекович - преподаватель Ошского государственного университета.

Эл.почта: guljigit_abdaev@mail.ru

Контактный телефон: 996550070759

Жумабаев Амангелди Рахматилдеевич - доктор медицинских наук, профессор, заместитель директора Национального центра онкологии и гематологии по организационно-методической работе.

Эл.почта: jumabaev61@mail.ru

Контактный телефон: 0552 313 991

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-9073-1127>

Рыспекова Чинара Дарбековна – кандидат медицинских наук, доцент, Кыргызская государственная медицинская академия имени И.К.Ахунбаева.

Эл.почта: chin-dar@mail.ru

Контактный телефон: 0550 649 871

ORCID:<https://orcid.org/0009-0007-5764-2927>